

Groepsreis: Marokko - Toubkal

Reiscode: MAAG | www.joker.be/MAAG

Inhoudstafel

De hoogtepunten van deze reis

Deze reis is iets voor jou als je...

Programma

De zwaarte van de reis: wat betekenen de stappertjes?

Prijzen

Wat je moet weten over deze reis

Over deze reisformule

Vragen? We zijn er voor jou!

Een trekking om niet snel te vergeten! Vijf dagen stappen we met onze dagrugzak door groene valleien, idyllische berberdorpjes, woeste ravijnen en rotsachtige hoogvlakten van de Hoge Atlas, begeleid door een ervaren, lokale gids. We logeren in gezellige gîtes. Onze inspanningen worden beloond met een niet te versmaden zonsopgang vanop het hoogste punt van onze reis: de Jbel Toubkal (4.167 m). De laatste dag verliezen we ons in de wirwar van soeks en smalle straatjes van keizerstad Marrakech.

De hoogtepunten van deze reis

- De top van de Toubkal bereiken
- Snuisteren in de souks in Marrakech
- Wandelen door een ultra fotogeniek Atlas-decor!

Deze reis is iets voor jou als je...

- enkele dagen wilt rondtrekken in een prachtig berglandschap ver weg van de moderne beschaving.
- op de top wilt staan van de hoogste berg van Noord-Afrika.
- er graag kort tussenuit wilt.
- in contact wilt komen met de gastvrije Berbers en bij hen wilt logeren in gîtes.
- als afsluiter wil genieten van de sfeer van Marrakech.

Programma

Vertrekvergadering

Je reis begint eigenlijk al op de vertrekvergadering enkele weken voor vertrek. Kom hier zeker naartoe want je ontmoet er niet alleen je reisgenoten en reisbegeleider! Er worden ook belangrijke praktische afspraken gemaakt en het is het ideale moment om antwoord te krijgen op je vragen. Vanaf 2 maanden voor vertrek vind je bij elke vertrekdatum de datum van je vertrekvergadering en na boeking word je hiervan ook op de hoogte gehouden via mail.

Dag 1: Aankomen in Marrakech

Dag 2-6: Grandeur van de Hoge Atlas

In Marrakech worden we opgepikt door de gids en rijden met een minibus naar de Hoge Atlas. De wegen worden smaller, de putten dieper en de bergen hoger. Vanuit een Berberdorpje bereiden we onze trekking voor. We herschikken de bagage en bespreken de route in functie van de weersomstandigheden. Het pad leidt langs Berbergemeenschappen waar we gastvrij worden onthaald! De thee vloeit er rijkelijk en onze lokale gidsen zorgen voor het eerste contact.

Vijf dagen trekken we te voet door vruchtbare **valleien**, langs idyllische **berberdorpjes**, woeste en onherbergzame **ravijnen** en rotsachtige **hoogvlakten**. Onze inspanningen worden beloond met een schitterende zonsopgang van op het hoogste punt van onze reis: de Jbel Toubkal (4.167 m).

Een *chech* om het hoofd beschermt ons tegen de zon en muilezels dragen de bagage. Onze ervaren gids leidt ons door de Atlas, een landschap dat voortdurend wisselt van karakter en kleurenpalet. 's Avonds worden we beloond met heerlijke stoofpotjes die onze kok bereidt. We slapen in **gîtes**. Vanwege de mogelijke sneeuw, blijven we langer op lagere hoogtes maar de top van de Jbel Toubkal blijft ons doel. De laatste dag van de trekking is een rustige afdalingsdag.

Dag 7-8: Magisch Marrakech

Na de inspanning, tijd voor ontspanning in Marrakech, waar we onze laatste avond doorbrengen. Van op het **Jemaa-el-Fnapplein**, het bruisende hart van de medina, verliezen we ons in de wirwar van **soeks** en smalle straatjes. We slenteren langs moskeeën en paleizen voor we de stad verlaten.

De zwaarte van de reis: wat betekenen de stappertjes?

Alle Joker-reizen zijn per definitie actieve reizen! Elke deelnemer van een Joker-reis heeft minimaal een 'normale' conditie. Dit betekent dat er zeker sportieve momenten worden ingelast, die voor iedere fitte persoon doenbaar moeten zijn. We gaan enkele uren wandelen of fietsen en klimmen en dalen horen daarbij. De paden en wegen zijn over het algemeen in goede staat. Volledige dagen te voet op pad gaan in een stad of op het platteland is evident. Even belangrijk is een goede mentale ingesteldheid. We gaan immers op verkenning in een land met andere voedingsgewoonten en mogelijk een vreemde cultuur. Met de juiste instelling verteer je beter de temperatuurschommelingen, de lange transporttijden en de vermoeidheid na geleverde inspanningen. Ook een open groepsgeest en een grote aanpassingsbereidheid worden op dit soort reizen verwacht. Uiterst belangrijk is ook dat je uitgerust aan deze reis begint!

Tijdens dit gedeelte van de reis verwachten we dat je als deelnemer een 'goede' fysieke conditie hebt. Er kunnen stevige dagtochten en/of meerdaagse trektochten met een dagrugzak of deelbagage op het programma staan. Klimmen en dalen zijn haast zeker van de partij. Ook fietstochten en andere sportieve inspanningen zijn mogelijk. Wekelijks sport beoefenen thuis is wenselijk! Samen met de fysieke inspanning vragen de eventuele primitieve omstandigheden en onzekere weerscondities (hitte, vocht, regen, sneeuw, wind, koude...) een goede conditie.

Tijdens dit gedeelte van de reis verwachten we dat deelnemers een 'zeer goede' lichamelijke conditie hebben. Er kunnen meerdaagse, pittige (kampeer)trektochten op het programma staan met behoorlijk veel stapuren met deelrugzak of volledige bagage. Dit, samen met onzekere weersomstandigheden en moeilijk begaanbare paden maken dat een zeer goede conditie vereist is. Wekelijks (meermaals) sport beoefenen thuis is zéér wenselijk! Een degelijk uithoudingsvermogen, zowel mentaal als fysiek is noodzakelijk. Eerdere ervaring met meerdaagse trektochten in de bergen is wenselijk!

Een 'uitstekende' fysieke conditie is nodig voor slechts enkele gedeelten van sommige 'expeditie-reizen'. Lange, meerdaagse, zéér pittige trektochten met veel stapuren óf met bagage inclusief tenten en voeding (dus meer dan 15 kg), óf op grote hoogte óf in extreme (weers)omstandigheden, maken dat je een groot uithoudingsvermogen nodig hebt, zowel fysiek als mentaal. Paden kunnen zéér steil, ruig en rotsachtig zijn. Vanzelfsprekend doe je regelmatig aan sport. Eerdere ervaring met meerdaagse trektochten in de bergen is een vereiste!

Prijzen

Inbegrepen in de basisprijs

- Lijnvluchten Brussel - Marrakech en terug

- Voorafbetaalde luchthaventaksen
- 5-daagse trekking met lokale gids, inclusief maaltijden
- Transfers
- Etentje in ViaVia Joker Reiscafé Marrakech
- Organisatiekosten
- De diensten van een Karavaan-reisbegeleider
- KBC-reisbijstandsverzekering

Inbegrepen in het budget

- Kostenraming voor activiteiten, logementen, (ander) plaatselijk transport, toegangsgelden, maaltijden die niet inbegrepen zijn in de trekking en luchthaventaksen ter plaatse.
- Dranken en persoonlijke uitgaven zijn niet inbegrepen.

Bijkomende info

Wat je moet weten over deze reis

Laatste wijziging op: 05 / 11 / 2020

Actie en beleving

Via Joker maak je écht kennis met je bestemming en haar bevolking, dat zit ingebakken in onze manier van reizen. Door de activiteiten die we doen, het transport en het logies die we kiezen en met het duwtje in de rug van de reisbegeleider, heb je de kans om werkelijk wat te beleven en dingen te doen die je misschien nooit eerder deed. En uiteraard is er ook tijd voor actie. Hoe we dat allemaal concreet maken op deze reis, dat lees je hieronder. Dat dit een actieve reis is, dat spreekt voor zich. Te voet genieten van een adembenemend landschap, te voet langs Berberdorpen om er het lokale leven te ontdekken, te voet en per fiets door Marrakech...

Duurzaam op reis

Joker streeft ernaar om op een duurzame manier te reizen, met respect voor mens, cultuur en natuur. Dat blijft een zoektocht en is geen absolute waarheid met strikte regels en normen. De begeleider inspireert je in het vinden van antwoorden, zowel op de vertrekvergadering als tijdens de reis. We hechten veel belang aan het steunen van de lokale economie en dus de bevolking. Dit doen we door te kiezen voor kleinschalige logementen en restaurants en door samen te werken met plaatselijke organisaties en gidsen. Specifiek voor deze reis werden volgende 'duurzame' keuzes gemaakt. Voor deze trekking doen we beroep op een lokale touroperator waar Joker al jaren mee samenwerkt. Onze principes van respect voor mens en natuur worden ook door deze organisatie onderschreven.

Mensen ontmoeten

Reizen met Joker betekent mensen ontmoeten en een andere cultuur en manier van leven ontdekken. Hoe we tijdens de reis kansen creëren om mensen te leren kennen, dat lees je hier. Het contact met

onze Berbergidsen is tijdens deze reis een absolute meerwaarde. Met een woordje Frans kom je heel wat te weten over hun manier van leven en denken. Een prettige wisselwerking tijdens de ganse trekking!

Documenten

Voor **Marokko** heb je een internationaal reispaspoort nodig, dat nog 90 dagen geldig is vanaf vertrek uit Marokko. Meer informatie op <http://diplomatie.belgium.be/nl/>

Deze formaliteiten zijn van toepassing voor Belgische reizigers. Heb je een andere nationaliteit, check de voorwaarden bij de ambassade van het land waar je naartoe reist of neem contact op met je Joker-reiskantoor.

Transport

Heen en terug

Vaak vliegen we naar de reisbestemming, maar minibus of trein kunnen ook. Kies je voor een reis met een vlucht dan is het goed om weten dat Joker samenwerkt met betrouwbare luchtvaartmaatschappijen. We raden je aan om de CO2-uitstoot van je vlucht te compenseren door middel van een bijdrage aan BOS+ (www.joker.be/bosplus).

Het gebeurt dat luchtvaartmaatschappijen hun vluchten in de loop van het jaar wijzigen. De vluchten die je hieronder vindt, of die worden aangevuld van zodra ze beschikbaar zijn, zijn indicatief en geven bij wijziging geen recht op annulering. Het definitieve vluchtenschema vind je in het vertrekdokument dat je ten laatste 10 dagen voor vertrek via e-mail ontvangt. Ook eventuele info over minibus, huurwagens of trein vind je hieronder.

Vluchten

Reis met vertrek op 25/09/2021	
VERTREK	AANKOMST
BRUSSELS AIRPORT 25/09/21 - 06:00	→ LISSABON / LISBOA INT "L 25/09/21 - 07:50
LISSABON / LISBOA INT "L 25/09/21 - 09:25	→ MARRAKECH - MENARA INT L 25/09/21 - 11:00
MARRAKECH - MENARA INT L 02/10/21 - 16:30	→ LISSABON / LISBOA INT "L 02/10/21 - 18:05
LISSABON / LISBOA INT "L 02/10/21 - 19:55	→ BRUSSELS AIRPORT 02/10/21 - 23:35

Ter plaatse

We streven op onze bestemming naar een variatie aan transportmiddelen (trein, boot, fiets, bus of

gecharterde minibus, auto, te voet, ...). De keuze voor openbaar of gecharterd vervoer hangt af van de plaatselijke omstandigheden. Wanneer het risico bestaat dat we de schaarse plaatsen van de lokale bevolking inpalmen op de bus, dan kiezen we voor gecharterd vervoer. Ook dat is verantwoord transport. Het transport tussen Marrakech en het vertrek- en eindpunt van de trekking gebeurt met een gecharterde minibus die voorzien is van alle moderne comfort. Dit vervoermiddel wordt geregeld door de lokale touroperator met wie we ter plaatse samenwerken.

De trekking verloopt uiteraard te voet. Tijdens deze meerdaagse trektocht stappen we gemiddeld 5 tot 7 uur per dag. We zijn dagelijks zo'n 8 tot 9 uur onderweg. We lopen over smalle bergpaden die vaak bestrooid zijn met losse stenen. Het terrein klimt en daalt tussen 1.300 m en 4.167 m (Jbel Toubkal). Sommige hoger gelegen trajecten zijn tijdens de voorjaars- en najaarsreizen met sneeuw bedekt. Alle tochten kunnen echter met bergschoenen gestapt worden. Je hoeft enkel je dagrugzakje te dragen.

Het bezoek aan Marrakech tijdens de laatste dag van onze reis is eveneens te voet en per fiets.

Logies

We overnachten in kleine hotels en bij een aantal reizen in tenten. Ook een combinatie van beide is mogelijk. De hotels, pensions of – bij een aantal reizen – campings zijn veelal in handen van plaatselijke families. Zo ondersteunen we de lokale economie. De logementen worden in naam van Joker door de reisbegeleider gereserveerd waardoor hij/zij impact heeft op het verloop van de reis. Daardoor kunnen de logies verschillen van reis tot reis. De overnachtingen betalen de deelnemers ter plaatse vanuit het budget. Doorgaans variëren de logementen van basic, charmant tot wat meer comfortabel, afhankelijk van het plaatselijke aanbod. Meestal slapen we in 2- of 3-persoonskamers, maar ook 4- of meerpersoonskamers kunnen voorkomen. Een regelmatig wisselende kamerverdeling maakt deel uit van onze avontuurlijke manier van reizen. Afhankelijk van het aantal bedden per kamer en het aantal mannen en vrouwen in de groep is een gemengde kamerindeling soms onvermijdelijk.

Specifiek voor deze reis:

In Marrakech verblijven we in een klein hotel. Het comfortniveau is eenvoudig, maar de kamers en de andere voorzieningen zijn netjes. We streven altijd naar een optimale prijs/kwaliteit-verhouding. Door 'lokaal' te overnachten steunen we de lokale economie, kunnen we vlotter contact leggen met de lokale bevolking en leren we beter de eigenheid van het land kennen. In onze filosofie primeren eenvoud en gezelligheid.

Tijdens de trekking overnachten we in gîtes (die gelegen zijn nabij of in berberdorpjes) voor wat de voorjaars- en najaarsreizen betreft.

Het comfortniveau van de gîtes is eenvoudig en de voorzieningen variëren van basic tot comfortabel. Warme douches zijn overal aanwezig. Twee van de gîtes die we tijdens de trekking aandoen, zijn recentelijk gebouwd en beschikken over moderne voorzieningen. We slapen in slaapzalen met vaste stapelbedden ofwel op matjes op de grond in meerpersoonskamers. Afhankelijk van de beschikbare

plaats of van het aantal bedden per kamer en het aantal mannen en vrouwen in de groep is een gemengde kamerindeling soms onvermijdelijk.

Maaltijden

Lokale restaurantjes die ons tegen een redelijke prijs 'streekspecialiteiten' serveren zijn dé plaatsen om een land niet alleen te bekijken maar letterlijk te ruiken en te proeven.

Culinaire specialiteiten voor deze reis zijn: In Marrakech proeven we de lokale keuken: *tajine* (stoofpotjes met vlees of gevogelte), *harira* (voedzame groentesoep), *couscous*, *pastilla* (duif met amandelnoten in bladerdeeg), grillades, etc ...

Tijdens de trekking worden we echt verwend door de koks die met ons meereizen. Het uitgebreide ontbijt bestaat uit het typisch 'plat' brood, verschillende soorten confituur, honing, kaas, fruit, koffie, thee en melk. 's Middags bereiden de koks een heerlijke salade, elke dag afwisselend, verfrissend en voedzaam. Elke avond wordt een warme maaltijd opgediend: pasta, tajine, couscous, ... Klaar voor het culinaire avontuur?

Voor de trekking voorzie je best zelf wat persoonlijke extraatjes (powerbar, studentenhaver, chocolade, druivensuiker...).

Bagage

Onderstaande bagagelijst is richtinggevend. De volledige info over de bagage krijg je van je reisbegeleider tijdens de vertrekvergadering. RUGZAK

- een grote rugzak
- kleine dagrugzak (zelf te dragen tijdens trekking)

SLAPEN

- extra warme slaapzak (comfort tot -4°C, maximum tot -10°C), met kap
- eventueel extra zijden lakenzak; isolatie!
- (self inflatable) slaapmatje

KLEDING

- 1 paar degelijke bergschoenen: degelijk profiel, met enkelsteun en ingelopen!
- 1 paar sportsandalen (van het type Teva bijvoorbeeld)
- (1 paar lichte schoenen, sportschoenen)
- goede stapkousen (geen katoen, zonder of met platte naden)
- degelijke Gore-Tex-regenjas, bestendig tegen vrieswind (van 'ademende' type)
- lichte katoenen kleding die ruim zit (zomerkledij)
- 1 of 3 warme truien of fleece ('s avonds + tijdens trekking)
- trekkingsbroeken: kort en lang of afritsbaar (geen jeans)

- onderbeenbeschermers tegen sneeuw/regen
- hoofddekseel (pet of zonnehoed)
- sjaal, muts, handschoenen (eventueel in fleece)
- katoenen halsdoek of 'buff'

ALLERLEI

- rugzakhoes (stevig model, regenhoes en cargobag - handig tijdens de vliegtuigreis + tijdens trekking)
- touw (+/- 3 m - 'all purposes' b.v. waslijn)
- persoonlijke extraatjes voor trekking (powerbar, studentenhaver, chocolade, druivensuiker...)
- EHBO
- Regenponcho en -broek
- gezelschapsspel

BELANGRIJK! Houd er rekening mee dat je in een moslimland bent. Vooral tijdens de trekking wordt in de berberdorpen uit respect voor de lokale cultuur en leefgewoonten een aangepaste kledij vereist. Concreet betekent dit voor mannen én vrouwen een lange broek en T-shirt met mouwen (schouders moeten bedekt zijn!). Het contact met de plaatselijke bevolking zal veel vlotter tot stand komen en erg hartelijk zijn. Wederzijds respect ... dat moet je verdienen! Neem best geen overbodige bagage mee, want die kan niet in het hotel worden achtergelaten. Je hoofdbagage gaat op de ezels tijdens de trekking en zelf draag je je dagrugzak.

Geldzaken

Budget ter plaatse

Het te voorziene budget voor deze reis vind je op je factuur en kan in euro of in een andere munteenheid staan. Het budget is een raming van de kosten ter plaatse. Je betaalt enkel voor de activiteiten die je effectief doet of die Joker volgens het programma op voorhand heeft moeten betalen, niets meer, niets minder. Daarenboven komen deze uitgaven rechtstreeks bij de lokale bevolking terecht, zonder tussenpersonen of commissie van Joker dus. In Marokko is de officiële munteenheid de Marokkaanse dirham (MAD)

Richtprijs (op 24/10/2020): 100 MAD = € 9,17

Voor de meest recente wisselkoers: zie www.oanda.com/currency/converter/

In- en uitvoer van dirhams is verboden. De in- en uitvoer van vreemde deviezen is daarentegen onbeperkt. Indien de tegenwaarde hiervan hoger ligt dan 15.000 MAD moet je dit wel aan geven. Neem bij voorkeur cash euro's mee; dit kan ter plaatse probleemloos gewisseld worden. Krediet- en Maestrokaarten kunnen handig zijn.

Sinds 17/01/2011 blokkeren Belgische banken de Maestrofunctie in de meeste landen buiten Europa.

Daardoor is het niet mogelijk om - buiten Europa - met een bankkaart te betalen of geld op te nemen. Je kan je bank wel op voorhand vragen je Maestروفunctie tijdens je reis opnieuw te activeren. Informeer je dus zeker bij je bank indien je op reis nog gebruik wil maken van je kaart!

Foien

In veel landen is toerisme een belangrijke inkomstenbron en meer specifiek, met de typische Joker-manier van reizen komt het bestede geld rechtstreeks bij de kleine, lokale ondernemers zoals lokale restaurants, guesthouses en touroperators. Tevens moedigen we onze partners aan om hun werknemers een fair loon te betalen en vinden we het belangrijk om, als appreciatie voor de verleende diensten, een redelijke fooi te betalen aan gidsen, dragers en andere werknemers.

De hoogte van die foien is gebaseerd op ervaringen van voorgaande reizen. Bij de raming van het budgetbedrag is met foien rekening gehouden. Ze zitten dus bij het budget inbegrepen.

Gezondheid

Neem je deel aan een Joker-reis dan moet je over een goede fysieke en mentale gezondheid beschikken.

Medische voorzieningen

Vaak trekken we met Joker naar afgelegen gebieden, soms op uren afstand van medische voorzieningen zoals dokter, apotheker en/of ziekenhuis. Voorzie steeds een basis EHBO-kit en je persoonlijke medicatie voor de gehele reisperiode. Informeer je begeleider over eventuele medische aandoeningen, medische bevoegdheid heeft hij echter niet. Bij ernstige medische problemen wordt beroep gedaan op lokale artsen. De medische infrastructuur en verzorging zijn van relatieve kwaliteit. De privé-klinieken geven een verzorging die de kwaliteit van Europa benadert.

Inentingen en vaccins

Er zijn geen verplichte inentingen voor Marokko. Vaccin tegen hepatitis A is wel sterk aangeraden, alsook een update van de vaccins tegen polio, difterie en tetanus. In vele omstandigheden is vaccinatie tegen HEPATITIS B aangeraden.

Raadpleeg zeker je huisarts of het Instituut voor Tropische Geneeskunde voor de meest recente informatie: - telefonisch reisadvies: 0902/88088 (24 uur op 24 uur) - website: www.itg.be

Veiligheid water en voedsel

In de toeristische centra en in de grote steden is de hygiëne over het algemeen goed. Diarree is een frequent probleem op reis. Enkele raadgevingen en de juiste geneesmiddelen in de reisapothek zijn zeer nuttig. Het is aangeraden de gebruikelijke voorzichtigheid in acht te nemen: flessenwater drinken, ijsblokjes vermijden, enkel geschild fruit eten, groenten grondig wassen met flessenwater, handen wassen voor eten...

Conditie

Je mag de fysieke inspanning van deze reis niet onderschatten. Wandelaars zullen dit een stevige trektocht vinden, geroutineerde trekkers eerder een kuitenbijter. De warmte in de zomer, het vele stijgen en dalen, het dragen van een dagrugzakje, ... maken dat je best beschikt over een goede, lichamelijke conditie en sportieve ingesteldheid. Minstens zo belangrijk is een 'open mind' en positieve ingesteldheid, zo verteer je beter het wisselvallige klimaat met mogelijks sneeuw, de andere voedingsgewoonten, het gebrek aan comfort en de vermoeidheid na geleverde inspanningen. Ook een open groepsgeest en een grote aanpassingsbereidheid worden op dit soort reizen steeds verwacht. Tijdens de trektocht dragen muilezels je grote bagage. Jij draagt enkel een dagrugzak met water, versnaperingen, fototoestel, trui, ...

Een schets hoe de 5 dagen er in de Hoge Atlas normaal uitzien:

Dag 1: Vanuit Marrakech rijden we via Asni naar Iml Oughad (1.150 m) waar een halve dagtocht doorheen de Vallée d'Azzaden (via Col de Tizin'Tacht – 2.100 m) op het programma staat. Reken op zo'n 4,5 uren stappen. We overnachten in de Gîte de Tiziane, gelegen op 1.700m. Er zijn slaapmatjes ter plaatse beschikbaar.

Dag 2: Vandaag stappen we via Vallée d'Azzaden en de Col de Tizi Tiouti (2.600 m) naar de Vallée de Tizgui (2.200m). Reken op zo'n 5 uren stappen. We overnachten in Gîte de Tizgui. Er zijn slaapmatjes ter plaatse beschikbaar.

Dag 3: Vanuit de Vallée de Tizgui stappen we via de Col de Tizi Tagdalte (2.800 m) naar de Vallée d'Ouarou (1.800 m) wat neerkomt op 6 uren stappen. Slapen doen we in de moderne Gîte d'Azib Tamsoulte (2.300 m). Er zijn stapelbedden en matrassen beschikbaar.

Dag 4: Vanaf Azib Tamsoulte stappen we gedurende 6 uren over de Jbel Aguelzim (3.650 m) naar de Refuge du Toubkal (3.207 m) alwaar we logeren aan de voet van de Jbel Toubkal. Hier zijn stapelbedden en matrassen voorhanden.

Dag 5: De laatste dag stappen we vroeg in de ochtend vanaf de Refuge du Toubkal naar de top van de Jbel Toubkal (4.167 m) om dan vervolgens tijdens de voormiddag terug af te dalen naar de Refuge du Toubkal waar we de lunch nemen. In de namiddag dalen we verder af via de Vallée d'Ait Mizane naar het eindpunt van de trekking: Imlil (1.740 m). Deze laatste dag is een lange dag met in totaal zo'n 9 uren stappen. Overnachten doen we in Imlil in een Auberge voorzien van het nodige comfort. De volgende ochtend rijden we terug naar Marrakech.

Reisperiode en klimaat

Met zijn stranden, gebergten en woestijnen heeft Marokko een zeer uiteenlopend klimaat; het hele jaar is daarom geschikt voor een reis naar Marokko. In het noorden heerst een Middellands Zeeklimaat : hete droge zomers en zachte vochtige winters. Verder landinwaarts nemen continentale invloeden toe. In het Rif-gebergte en de Midden-Atlas valt gemiddeld 750 mm regen per jaar, meer naar het zuiden

toe neemt de regenval af tot 200 mm per jaar. In de zomer kunnen de temperaturen oplopen van 26°C in Tanger tot 44°C in het zuiden van Marokko.

Het weer in de hoge Atlas is typisch voor het hooggebergte en verschilt compleet met dat van de lagergelegen gebieden (zoals in Marrakesh). Dit betekent ook dat de weersomstandigheden zeer snel kunnen ombuigen naar slecht weer. Vanaf het einde van de maand oktober behoort regen en zelfs sneeuwval op grote hoogte tot de mogelijkheden. In normale omstandigheden is het overdag in de valleien nog aangenaam warm (15 à 20° C). Ook eenmaal boven de boomgrens heersen er overdag nog aangename lentetemperaturen, maar de nachten zijn meestal vrij koud. Op grote hoogte kunnen de temperaturen 's nachts dalen tot -10°C. Door de ijzige wind kan je een gevoelstemperatuur ervaren van extreme laagten (-30° C en zelfs lager).

De gemiddelde dagtemperatuur in Marrakech bedraagt in de maand oktober +/- 23 °C.

In de periode dat we ter plaatse zijn, gaat de zon op omstreeks 06.30 uur. 's Avonds daarentegen zal het reeds om 17.30 uur donker zijn.

De reisbegeleider

De reisbegeleider coördineert de reis in overleg met alle deelnemers en regelt de praktische zaken ter plaatse. Een gids is hij niet: voor achtergrondinformatie over de bestemming en rondleidingen laten we liever lokale gidsen aan het woord. Wél vormt de reisbegeleider een brug tussen jou, de groep en het land met zijn bevolking. De reisbegeleider bereidt de reis op voorhand intensief voor. Natuurlijk laat hij genoeg ruimte voor initiatief van de groep: zo stel je mee de picknick samen, zoek je een leuk restaurant of kan je zelf een voorstel doen voor een leuke activiteit.

De reisbegeleiders zijn Nederlandstalig (met uitzondering van de reis naar Indonesië, met reiscode IDAJ, die wordt begeleid door een lokale, Engelstalige ViaVia-medewerker) en werden geselecteerd en opgeleid door vzw Karavaan. De Karavaan-opleiding is gecertificeerd door Toerisme Vlaanderen. De opleiding legt vooral de nadruk op contactgericht reizen met respect voor cultuur en natuur, praktische vaardigheden en theoretische achtergronden. De reisbegeleiders worden niet alleen klaargestoomd om alles op rolletjes te laten lopen, zij zorgen er ook voor dat jij en je groep een grensverleggend en duurzaam avontuur beleven.

Respect voor mens en natuur

In het kader van het 'Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens' en het 'Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind' zal Joker op geen enkel moment een beroep doen op diensten van derden die blijf geven van financiële of seksuele uitbuiting van kinderen of volwassenen (logement, transport, maaltijden, activiteiten ...).

Lees hierover meer in ons [Charter Mensenrechten](#).

Wij vragen je om vermoedens van kindersekstoerisme te melden op www.ikzegstop.be.

De souvenirhandel is in heel wat landen een belangrijke bron van inkomsten voor de lokale bevolking. Maar er worden helaas nog steeds souvenirs gemaakt van bedreigde plant- en diersoorten. Op je hoede zijn voor verboden souvenirs wil niet zeggen dat je ateliers, souvenirwinkels en markten niet meer mag bezoeken. Je reisbegeleider informeert je hierover. We verwijzen je alvast naar [de folder 'Een zeldzaam dier is geen souvenir'](#) uitgegeven door Federale Overheidsdienst Volksgezondheid, Veiligheid van de Voedselketen en Leefmilieu.

Joker ontving in 2014 als eerste Belgische touroperator het Travelife duurzaamheidscertificaat, een internationale erkenning voor onze inspanningen om duurzaam te reizen en ondernemen. [Lees meer...](#)

Gebruik van je gegevens

Bij boeking vragen we je naar je emailadres. We maken van dit adres enkel gebruik om je info te bezorgen over de door jou geboekte reis of om je de link naar het feedbackformulier te sturen.

Geografie

Marokko

Marokko ligt aan de westkust van Noord-Afrika en de hoofdstad is Rabat. Even ten zuiden van Rabat ligt Casablanca, het commerciële centrum en de grootste stad van Marokko. Marokko grenst ten zuiden aan de Westelijke Sahara, in het oosten aan Algerije en in het westen aan de Atlantische Oceaan. Het land wordt van Spanje gescheiden door de nauwe Straat van Gibraltar.

Marokko is landschappelijk heel gevarieerd en heeft zowel kust, steppe-, woestijn- als berglandschappen. Zo zijn er: het Rifgebergte, een sterk geërodeerd en weinig toegankelijk bergland; het bergmassief van de Atlas en de bergketens Midden-Atlas, Hoge Atlas en Anti-Atlas, de steppe van Oost-Marokko, de vruchtbare kustvlakte, de oase van Marrakech...

De hoogste berg van Noord-Afrika ligt in Marokko, 63 km ten zuiden van Marrakech: de Jebel Toubkal, 4.167 m hoog. In de winter is de berg bedekt met sneeuw en ijs.

Fauna en flora

Marokko

Het noorden van Marokko heeft een typisch mediterrane plantengroei met grote aantallen kurkeiken. Naar het zuidwesten toe en langs de kust is de vegetatie meer tropisch en dan is er nog de Saharawoestijn die een groot deel van het land in beslag neemt. Toch vind je ook daar nog kruiden en kleine struiken. Op de vochtiger locaties in het land zijn er uitgestrekte weiden en boomgaarden met citrusvruchten. Een speciale vermelding verdient de argania, een boom die gebruikt wordt voor cosmetische producten (zoals arganolie) en medicijnen.

De dierenwereld is een mix van Europese en Afrikaanse soorten. Er leven o.a. schapen, makaken en verschillende soorten gazelles. Daarnaast kun je in Marokko vele soorten vogels aantreffen zoals flamingo's, pelikanen, valken, leeuweriken, zwaluwen, duikers... En in het zoute zeewater van de

Atlantische Oceaan en de Middellandse Zee tenslotte, leven vele vissoorten. Helaas is deze fauna aangetast door roofjacht, overbevissing en vervuiling.

Staatsvorm

Marokko

Marokko is een parlementaire constitutionele monarchie. Aan het hoofd van de regering staat een premier en het parlement heeft een uitvoerende macht. Staatshoofd is Koning Mohamed VI die in 1999 de troon besteeg. De politieke macht van de koning is altijd groot geweest: hij kan ministers ontslaan en het parlement ontbinden. Er wordt geen belangrijke politieke beslissing genomen zonder de instemming van de koning. Echter met de nieuwe grondwet van 2011 werden een aantal koninklijke bevoegdheden overgedragen aan de premier. Bovendien kreeg ook de premier de macht om het parlement te ontbinden. Verder werden bepaalde grondrechten, zoals de vrijheid van meningsuiting, de gelijkheid van vrouwen, de onafhankelijkheid van rechters en rechten van minderheden gegarandeerd.

Bevolking

Marokko

De bevolking van Marokko bestaat hoofdzakelijke uit Arabieren en Berbers. Ongeveer driekwart van de huidige Marokkanen is van Berberse afkomst. Die Berbers zijn de oorspronkelijke bevolkingsgroep van het land en zij wonen in de bergen en de woestijn. De Arabieren zijn dan weer afkomstig uit Spanje. Toen deze daar in de 15de eeuw werden verdreven, vestigden ze zich in Marokko. Zij wonen vooral in de grote steden en in de kustregio. Daarnaast zijn er ook nog negroïde Marokkanen, een slinkende Joodse minderheid en buitenlanders van Franse en Spaanse origine.

De officiële taal is (standaard) Arabisch, maar de meest gesproken taal is een dialect van het Arabisch. Ook de berbertalen zijn belangrijk, net als het Frans als tweede taal. In het noorden kan je ook Spaans horen.

Marokko telt zo'n 35,2 miljoen inwoners (geschat aantal). 57% woont in de steden, vooral in Casablanca (3.2 miljoen), Rabat (1.7 miljoen), Fes (1 miljoen), Marrakech (900.000) en Tanger (768.000).

Economie

Marokko

De lokale munteenheid is de Dirham (MAD).

De economie van Marokko heeft zich ontwikkeld tot een gedifferentieerde, open en marktgeoriënteerde economie die een gestage groei kent. De inflatie is laag en de werkloosheid neemt geleidelijk aan af. Een slechte oogst en de crisis in Europa heeft echter ook de Marokkaanse economie geïnfecteerd en de groei enigszins afgeremd. De werkloosheid, armoede en ongeletterdheid is vooral in de rurale gebieden nog steeds hoog. De toeristische sector is een belangrijke bron van inkomsten.

De allergrootste inkomstbron is echter de export van fosfaat. Daarnaast zijn ook de landbouw en textiel belangrijke sectoren.

Religie

Marokko

De Soennitische Islam is de staatsgodsdienst. De koning, die als religieuze leider optreedt, wordt aanzien als familie van de profeet Mohammed. Het land telt ook een klein percentage christenen en joden. Marokko kent slechts een beperkte godsdienstvrijheid. Een moslim kan er beter maar niet aan denken om zich te bekeren tot een andere godsdienst: er over spreken is alleszins verboden. Op pogingen om moslims te bekeren tot een andere godsdienst staat voor burgers van Marokko een gevangenisstraf. Daarnaast is het voor een christen verboden om zijn geloof te verkondigen.

Ramadan

De islam kent 5 basisplichten die elke moslim moet nakomen en één daarvan is de jaarlijkse vasten tijdens de negende maand, ook ramadan genoemd. Gemeten naar de christelijke jaartelling begint de ramadan elk jaar op een andere datum. Tijdens de ramadan onthouden moslims zich van zonsopgang tot zonsondergang van eten, drinken, roken en seksuele omgang. Ze bidden, kijken televisie of bezoeken boekenmarkten. De vasten wordt iedere dag gezamenlijk verbroken; bij het horen of zien van het kanonschot vangt de maaltijd aan. De ramadan is geen rouwmaand, maar een feestmaand. Het einde van de ramadan wordt op grootse wijze gevierd met het Suikerfeest (Ied Al-Fitr).

In 2020 start de ramadan op 23 april en eindigt die op 23 mei. Tijdens de reizen die in de ramadan vallen, eten en drinken we niet op straat en terrasjes zijn onbestaande. Het leven gaat er iets rustiger aan toe. Hoe het is om te reizen in een moslimland tijdens de ramadan, lees je aan de hand van een paar getuigenissen op de Joker-website: <http://www.joker.be/nl/reisblog/reizen-anders-bekeken/hoe-reizen-moslimlanden-tijdens-de-ramadan>

Lokale gebruiken en gewoonten

Marokko

- Eten: met linkerhand wordt niet gegeten omdat deze onrein is.
- Drinken: de meeste moslims drinken uit geloofsovertuiging geen alcohol.
- Handen schudden: een stevige handdruk wordt gegeven als men de andere wilt overheersen. Dit is dus in Marokko zeer ongepast. Een slappe hand getuigt van vriendelijkheid.
- Een plaatsje zoeken: een man gaat niet zomaar naast een vrouw zitten in de bus, trein of taxi.
- Een foto: vooral vrouwen en kinderen worden niet graag gefotografeerd. Maar als je het vraagt heb je toch een kans dat het mag.

- Kleding: onbedekte knieën en schouders worden niet gewaardeerd.

Tijdsverschil

Marokko

In Marokko is het 1 uur vroeger dan in België.

Elektriciteit

Marokko

220V, je hebt dus geen speciale reisstekker nodig.

Veiligheid

Marokko

In gevolge de interventie van de internationale coalitie tegen de terreurgroep IS, is verhoogde waakzaamheid geboden.

Landgenoten worden verzocht om hun reis te registreren via <https://travellersonline.diplomatie.be>.

Meer informatie op diplomatie.belgium.be

Over deze reisformule

Joker Avontuur

Zegt een nacht onder de sterren je meer dan een hemelbed? Dan zit je goed bij Joker Avontuur! Enter adventure, 24/7, want dit wordt beslist een van de meest authentieke en avontuurlijke reiservaringen die je ooit hebt beleefd...

Vragen? We zijn er voor jou!

www.joker.be/reiskantoren